

HAN University of Applied Sciences

Bachelor Opleiding tot Verpleegkundige

Beperkte opleidingsbeoordeling

Samenvatting

In oktober 2019 is de bestaande hbo-bachelor Opleiding tot Verpleegkundige van HAN University of Applied Sciences bezocht door een visitatiepanel van NQA. De Opleiding tot Verpleegkundige (verder hbo-v HAN) betreft een vierjarige voltijdsopleiding met een versnelde vwo-route en een verkorte mbo-v route die in Nijmegen wordt gegeven.

Het panel heeft een ambitieuze opleiding leren kennen die in de afgelopen vier jaar hard gewerkt heeft aan de ontwikkeling van een nieuw curriculum, conform het in 2015 landelijk vastgestelde BN2020 opleidingsprofiel voor verpleegkundige opleidingen.

Het panel heeft een aantal fraaie ontwikkelingen gezien zoals het interprofessioneel werken in zogenaamde Sparkcentres, de exemplarische wijze waarop internationalisering onderdeel maakt van het curriculum en de aandacht voor technologie in de zorg. De opleiding hbo-v biedt studenten een brede keuze aan minoren, die vaak in samenwerking met het lectoraat zijn ontwikkeld. Tekenend is ook de samenwerking met het werkveld dat uitmondt in verschillende leerafdelingen en specifieke routes, zoals Radboud UMC en CWZ, waarbij studenten de laatste twee jaar van hun opleiding in deze ziekenhuizen kunnen doorlopen.

De vernieuwing is voltooid; in 2020 studeren de eerste studenten af die het gehele nieuwe curriculum hebben doorlopen. Er staat nu een gedegen, toekomst- en praktijkgerichte opleiding die studenten in staat stelt om zich in vier jaar tijd beoogde leerresultaten eigen te maken en als volwaardig startbekwame breed opgeleide hbo-v verpleegkundige aan het werk te gaan.

Tussen 2016 en nu heeft de opleiding een flinke groei aan studenten verwerkt. De opleiding is fors gegroeid tot circa 1250 voltijdstudenten in maart 2019 waarbij in september 2019 een instroom van 616 nieuwe eerstejaars studenten is verwerkt. De groei en de pensionering van een relatief groot aantal docenten hebben tot uitbreiding en vernieuwing van het docententeam gezorgd. Een vernieuwing die overigens goed is verlopen.

De opleiding staat nu voor doorontwikkeling van het curriculum en neemt daar de eerste stappen in. Het panel stelt vast dat de basis op orde is en dat nu gewerkt kan worden aan finetuning: het curriculum is vol en verdient bijschaving, het toetsprogramma mag worden ingedikt en aangepast, en er mag meer evenwicht worden gebracht in het naar mening van het panel overvolle afstudeerjaar. Het panel vindt het belangrijk dat daarbij regie wordt gevoerd: een ambitieuze opleiding met een enthousiast en betrokken team en meerdere speerpunten zal zich moeten focussen om de werkdruk te beperken en de kwaliteit op het huidige hoge niveau in stand te kunnen houden. Het panel heeft er het volste vertrouwen in dat hbo-v HAN daarin goed zal slagen.

Het panel beoordeelt de opleiding dan ook als **positief**.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor standaard 1 het oordeel **voldoet**.

De opleiding heeft haar beoogde leerresultaten ontleend aan het landelijk vastgestelde opleidingsprofiel BN2020. De beoogde leerresultaten voldoen daarmee aan de nationale en internationale eisen die aan het hbo-bachelor niveau gesteld mogen worden.

Het panel ziet een aantal sterke punten op deze standaard. De opleiding heeft een eigen couleur locale ontwikkeld op de beoogde leerresultaten waarvan het panel vooral de thema's zorgtechnologie interprofessioneel werken en internationalisering sterk onderscheidend vindt.

De thema's zijn naar mening van het panel een herkenbaar onderdeel van het DNA van hbo-v HAN en zijn waardevol voor de beroepspraktijk waarin afgestudeerden aan het werk gaan. Het panel vindt dat hbo-v HAN met meer trots dit DNA landelijk mag uitdragen en een voortrekkersrol mag vervullen in bijvoorbeeld internationalisering.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding ontvangt voor standaard 2 het oordeel **voldoet**.

Het panel ziet dat de opleiding een gedegen curriculum heeft ontwikkeld, die studenten in staat stelt om in vier jaar tijd de beoogde leerresultaten te bereiken. Positief is het panel over de routes voor studenten met een vwo-achtergrond en een mbo-v achtergrond. De inhoud van het programma dekt de beoogde leerresultaten, met ruim aandacht voor bijvoorbeeld de ontwikkeling van de EBP-vaardigheden.

Het panel heeft een aantal sterke punten gezien, die betekenisvol zijn voor het curriculum. Met kop en schouders komt daarbij de onderlinge betrokkenheid van de opleiding naar voren. Het enthousiaste docententeam is waarneembaar sterk betrokken bij studenten en bij elkaar. Betrokkenheid komt ook naar voren in de enthousiaste studievereniging Plexus die is op gezet door studenten, met steun van de opleiding en die tal van interessante activiteiten door en voor studenten en alumni organiseert.

Waardering heeft het panel ook voor de samenwerking met het werkveld, waaronder het Radboud UMC. De samenwerking groeit zowel in aantal werkveldpartners, als in kwaliteit door het werkveld steeds meer bij de opleiding te betrekken. De groei van de opleiding en daarmee de groei van het aantal benodigde praktijkplekken leidt ook tot 'praktische uitdagingen.

Sterk punt is de implementatie van het 4CID-model als didactisch concept, waardoor studenten gestimuleerd worden om zelf initiatief te nemen in hun leerproces in een brede variatie aan werkvormen, waarbij zij gebruik kunnen maken van online didactisch materiaal. Het panel vindt dat studenten goed op de beroepspraktijk worden voorbereid, niet alleen in kennis maar juist ook in vaardighedenonderwijs in een prachtig geoutilleerd praktijkhuis op de opleiding.

Veel waardering heeft het panel voor de wijze waarop studenten worden uitgedaagd om interprofessioneel te werken, ook al is daar volgens studenten nog wel verbetering mogelijk. Ook heeft het panel waardering voor de mogelijkheden die studenten geboden worden een

internationale ervaring op te doen. Tot slot vindt het panel ook de brede variatie aan minoren een sterk punt in de opleiding.

De opleiding staat nu voor een doorontwikkeling van het curriculum. Het panel geeft daarbij de opleiding de overweging mee om nog eens goed te kijken naar de plaats van de rol van Gezondheidsbevorderaar in het curriculum, de invulling van de vwo-route in het curriculum en de invulling van het afstudeerjaar (zie ook standaard 4). Het panel ziet dat docenten kritisch zijn op de inhoud en de werkvormen en heeft er het volste vertrouwen in dat de doorontwikkeling zich zorgvuldig zal voltrekken.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding ontvangt voor standaard 3 het oordeel **voldoet**.

De opleiding heeft een adequaat toetsprogramma ontworpen, dat voldoet aan de eisen die daaraan vanuit validiteit, betrouwbaarheid en transparantie aan gesteld mogen worden. Alle beoogde leerresultaten worden getoetst. De toetsconstructie en de beoordelingsformulieren worden zorgvuldig vormgegeven, in lijn met de beoogde leerresultaten. De examencommissie en de toetscommissie groeien in hun rol en zijn passend kritisch op de kwaliteit van toetsing en beoordeling.

Sterke punten zijn de variatie aan toetsvormen die de opleiding hanteert en de zorgvuldige wijze waarop er formeel en informeel gekalibreerd wordt door beoordelaars om tot een betrouwbare beoordeling te komen.

Aandachtspunten zijn het te volle toetsprogramma en de piekbelasting daarvan voor zowel docenten als studenten. Ander aandachtspunt is een versterking van de uniformiteit in de vormgeving van beoordelingsformulieren. Het panel stelt vast dat deze aandachtspunten inmiddels door de opleiding en de toetscommissie zijn opgepakt. Het panel constateert dat de borging van beoordeling van het praktijkleren ook op eindniveau verdere aandacht behoeft en beveelt de opleiding aan om hiervoor samen met het werkveld stappen te zetten.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor standaard 4 het oordeel **voldoet**.

Het panel heeft kennisgenomen van de inrichting van het afstudeerjaar en vijftien afstudeerdossiers van afgestudeerde studenten. Het panel ziet dat in het afstudeerjaar alle beoogde leerresultaten op eindniveau worden afgetoetst. Wel vindt panel het afstudeerjaar 'overcompleet': studenten voeren twee keer een praktijkgericht onderzoek uit, moeten daarnaast hun vaardigheden op eindniveau in de praktijk aantonen, verschillende beroepsproducten afleveren en daarnaast nog een voortgangstoets en een kennistoets doen. Het panel vindt de nadruk op de rol van Reflectieve EBP professional (te) zwaar wegen in de toetsing op eindniveau, waarbij andere CanMEDSrollen minder expliciet aan bod komen. Het panel geeft de opleiding de aanbeveling om de inrichting van het afstudeerjaar te heroverwegen.

De kwaliteit van de afstudeerdossiers zijn op orde, vindt het panel. De opleiding heeft overtuigend aangetoond dat studenten na vier jaar op hbo-bachelor niveau afstuderen.

Het werkveld is tevreden over de kwaliteit van de afgestudeerden en geeft aan de invulling van het BN2020 profiel te zien bij afgestudeerden en bij stagelopende studenten. Het werkveld ziet breed opgeleide en kritische verpleegkundigen op hbo-niveau van de opleiding komen, die goed hun weg in de beroepspraktijk kunnen vinden en daar een waardevolle bijdrage in kunnen leveren.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	9
Schets van de opleiding	12
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	15
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	20
Standaard 3 Toetsing	30
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	33
Eindoordeel over de opleiding	35
Aanbevelingen	36
Bijlagen	37
Bijlage 1 Bezoekprogramma	38
Bijlage 2 Bestudeerde documenten	40

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding Verpleegkunde van HAN University of Applied Sciences (verder HAN).

Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van HAN en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (2019), en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2019 Beperkte Opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 30 en 31 oktober 2019.

Het visitatiepanel bestond uit:

De heer dr. J.S. Jukema (voorzitter, domeindeskundige)

Mevrouw L. van 't Hul (domeindeskundige)

Mevrouw drs. G.E. Holwerda (domeindeskundige)

Mevrouw M.M.A. van Kleef (studentlid)

Mevrouw C.M.F. Bomhof MOC, auditor van NQA, trad op als lead-auditor van het panel.

De opleiding maakte onderdeel uit van een visitatiecluster. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen ter beschikking gesteld aan het panel en is een paneloverleg gepland ter voorbereiding van de visitatie. Dit vooroverleg heeft circa twee weken voor het visitatiebezoek plaatsgevonden. De panelleden zijn geïnstrueerd over de werkwijze via de NQA-handleiding en het NVAO-kader. Vervolgens heeft het panel de aanpak, rolverdeling en werkwijze voor het visitatiebezoek besproken. Het panel heeft gesproken over de indrukken en observaties die zijn verkregen vanuit het zelfevaluatie-rapport en de bijlagen. Ook zijn de meningen over de geselecteerde eindwerken gedeeld. Conform de richtlijnen van het NVAO-kader is er bij twijfel over het niveau of de beoordeling van een eindwerk een tweede panellid als lezer ingeschakeld.

Informatie uit het vooroverleg is uitgewerkt naar een agenda met vraagpunten voor de bezochtdag. Waar nodig is contact opgenomen met de opleidingen om de organisatie van de bezochtdag verder te stroomlijnen.

Tijdens de bezookdag heeft het panel gesproken met diverse groepen (zie bijlage 1) en het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd. Het laatste betrof met name onderwijs- en toetsmateriaal, de online leeromgeving en notulen van verschillende commissies, zoals bijvoorbeeld examencommissie en opleidingscommissie.

Aan het einde van het bezoek van 1,5 dag is in het gehele panel alle verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel de voorlopige eindoordelen en belangrijkste bevindingen meegedeeld aan de opleiding.

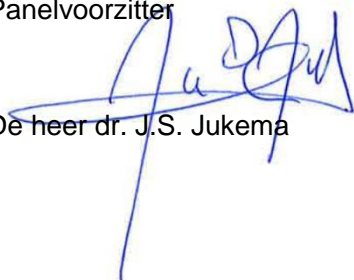
Na het visitatiebezoek heeft de secretaris op basis van alle informatie en de meningen van de panelleden een conceptrapportage opgesteld en voorgelegd bij alle panelleden. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, januari 2020

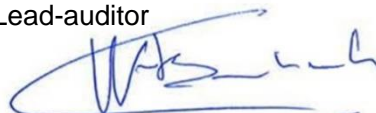
Panelvoorzitter

De heer dr. J.S. Jukema

Lead-auditor

Mevrouw C.M.F. Bomhof MOC

Schets van de opleiding

De opleiding Verpleegkunde aan de HAN is één van de eerste hbo-v's van Nederland: in 2022 viert de opleiding zijn 50-jarig bestaan. De opleiding bestaat uit een voltijdvariant met een versnelde vwo-route, een verkorte mbo-route en een flexibele deeltijdvariant. Deze flexibele deeltijdopleiding maakt geen deel uit van deze beoordeling en wordt in het voorjaar van 2020 gevisiteerd.

De opleiding Verpleegkunde maakt samen met de bachelor Medische Hulpverlening en het Kenniscentrum Duurzame Zorg deel uit van het Instituut Verpleegkundige Studies (IVS). Aan het Kenniscentrum zijn vier lectoraten verbonden: het Lectoraat Acute Intensieve Zorg, Lectoraat Eerstelijnszorg, Innovatie in de Care en Organisatie van Zorg en Dienstverlening.

In juni 2012 is de opleiding voor het laatst gevisiteerd. Sindsdien is het curriculum ingrijpend veranderd.

In 2015 is het nieuwe beroepsprofiel voor Verpleegkundigen BN2020 door het Landelijk Overleg Opleiding Verpleegkunde vastgesteld. Namens de HAN heeft een docent meegewerkt aan de totstandkoming van dit nieuwe opleidingsprofiel. Op basis van dit nieuwe, generiek breed ingestoken, opleidingsprofiel heeft de HAN vanaf 2015 gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuw curriculum. Dat nieuwe curriculum is via een omklapmodel geïmplementeerd: in 2016 zijn jaar 1 en 3 gestart met een nieuw curriculum en in 2017 zijn jaar 2 en 4 vernieuwd. In het studiejaar 2019-2020 studeren de eerste studenten af die het gehele nieuwe curriculum hebben doorlopen.

De tweede grote verandering is de sterke groei van de opleiding. In 2014-2015 is een landelijke numerus fixus ingesteld die in de loop van de jaren is verruimd. Afgelopen studiejaar is besloten om de numerus fixus af te schaffen. Door deze ontwikkelingen is de instroom van studenten enorm gegroeid. In maart 2019 telde de opleiding 1822 studenten, waarvan 1264 voltijdstudenten. In september 2019 stroomden 616 eerstejaarsstudenten naar de opleiding.

De groei van de opleiding en de pensionering van een aantal docenten heeft geleid tot een vernieuwing en verjonging van het personeelsbestand. De komst van nieuw in te werken docenten en de vernieuwing van het curriculum heeft geleid tot een stevige werkdruk.

In 2012 gaf het visitatiepanel de opleiding een aantal aandachtspunten mee. Het toenmalige panel vond het belangrijk dat de opleiding zich duidelijker zou profileren. Na de implementatie van het nieuwe curriculum heeft de opleiding zich daar opnieuw over gebogen. Dat heeft geleid tot het expliciteren van een eigen couleur locale. In standaard 1 zal het huidige visitatiepanel daarop reflecteren.

Andere aanbeveling was om de beoogde effecten van de invoering van de medische en onderzoeksleerlijn te bestendigen. De opleiding ziet in de komst en implementatie van BN2020 een kanteling ontstaan van medisch naar verpleegkundig perspectief bij patiëntenzorg. De opleiding is bezig om de consequenties hiervan voor de medische kennislijn door te ontwikkelen (zie verder standaard 2). Door samenwerking met lectoraten werkt de opleiding aan de borging van een actuele onderzoeksleerlijn (zie ook standaard 2).

Een derde aanbeveling betrof het beschrijven van de verpleegkundige relevantie van het praktijkgerichte onderzoek in het kwaliteitsproject. De opleiding heeft daar expliciet invulling aan gegeven door verpleegkundige relevantie als beoordelingscriterium te laten meewegen (zie ook standaard 4).

De laatste aanbeveling betrof de beoordelingsformulieren: het panel wilde meer ruimte voor de onderbouwing van de oordelen en feedback van docenten, Op basis hiervan zijn de formulieren herzien. Deze aandachtspunten worden ook meegenomen bij de herziening van de beoordelingsformulieren die dit studiejaar gaat plaatsvinden (zie verder standaard 3).

Tabel administratieve gegevens

Naam opleiding in CROHO	Verpleegkunde
Type en soort	hbo; Bachelor
Variant	Voltijd Inclusief verkorte routes vwo/mbo
Sector	Gezondheid
Graad	Bachelor of Science
Studielast	240 EC
Afstudeerspecialisatie(s)	n.v.t.
Locatie(s)	Nijmegen
Onderwijstaal	Nederlands
ISAT code CROHO	34560
Financiering	Bekostigd
Visitatiegroep	HBO Bachelor Nursing Zuid
Inleverdatum	1 mei 2020

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoet**.

Het panel stelt vast dat de opleiding studenten opleidt conform het landelijk vastgesteld opleidingsprofiel en de daarvan afgeleide beoogde leerresultaten. Deze beoogde leerresultaten zijn geborgd op NLQF 6 niveau waarmee zij voldoen aan het hbo-bachelorniveau.

Het panel ziet een aantal sterke punten op deze standaard. De opleiding heeft een eigen couleur locale ontwikkeld op de beoogde leerresultaten waarvan het panel vooral de thema's zorgtechnologie interprofessioneel werken en internationalisering sterk onderscheidend vindt. Deze thema's zijn naar mening van het panel een herkenbaar onderdeel van het DNA van hbo-v HAN en zijn waardevol voor de beroepspraktijk waarin afgestudeerden aan het werk gaan. De opleiding heeft verder een heldere en passende visie ontwikkeld op het te ontwikkelen onderzoekend vermogen van afgestudeerde HAN-verpleegkundigen.

Onderbouwing

Beroepsbeeld

De opleiding tot Verpleegkundige aan de HAN (verder hbo-v HAN) wil verpleegkundigen opleiden die als toegewijde professionals die kunnen om gaan met de dynamische ontwikkelingen in de beroepspraktijk en een vitale en innovatieve bijdrage kunnen leveren aan kwalitatief hoogstaande gezondheidszorg (Opleidingsdocument Bachelor Nursing 2020). Studenten worden opgeleid tot startbekwame hbo-verpleegkundigen die werkzaam zijn in de volle breedte van de beroepspraktijk. De opleiding wil daarbij studenten opleiden tot sociaal betrokken en maatschappelijk geëngageerde verpleegkundigen, die om kunnen gaan met diversiteit en inclusiviteit.

De opleiding sluit aan bij het opleidingsprofiel BN2020 zoals dat in 2016 door het LOOV is vastgesteld. Daarbij kiest het LOOV nadrukkelijk voor de verpleegkundige als generalist: iemand die over allerlei onderwerpen een behoorlijke kennisbasis heeft en breed inzetbaar is in de zorgketen. Vertrekpunt daarbij zijn de patiëntproblemen die verpleegkundigen in vier verschillende gebieden van menselijk functioneren kunnen tegenkomen: het lichamelijke, het psychische, het functionele en het sociale gebied.

Het panel vindt dat het generalistische beroepsbeeld wat hbo-v HAN heeft ontwikkeld past bij de landelijke ontwikkeling in het beroepsveld. Het panel onderschrijft daarbij de aandacht voor het om kunnen gaan met diversiteit en inclusiviteit.

Beoogde leerresultaten Hbo-V

Het opleidingsprofiel BN2020 heeft het hierboven beschreven beroepsprofiel uitgewerkt volgens de CanMEDS-systematiek. CanMEDS is de afkorting van Canadian Medical Education Direction for Specialist. Hieraan ontleent het beroepsprofiel zeven beroepsrollen en bijbehorende competentiegebieden voor de verpleegkundige, namelijk die van zorgverlener, communicator, samenwerkingspartner, reflectieve professional, gezondheidsbevorderaar, organisator en professional. De eerste rol vormt de kern van de beroepsuitoefening en geeft als zodanig richting aan de andere zes rollen.

Een CanMEDSrol bestaat uit een of meerdere competenties die nodig zijn om de rol te beheersen. Deze competenties zijn uitgewerkt in 24 kernbegrippen die onder de zeven CanMEDSrollen vallen (zie tabel). Hbo-v HAN heeft de kernbegrippen in vier niveau's uitgewerkt ten behoeve van het onderwijsprogramma, waarbij de kernbegrippen op het vierde niveau – hoogcomplex startbekwaam – de beoogde leerresultaten vormen die studenten aan het einde van hun opleiding moeten aantonen.

CanMEDS rol	Kernbegrip	Leeruitkomst	Kernbegrip	Leeruitkomst
1. Zorgverlener	1.1 Klinisch redeneren	1	1.3 Indiceren van zorg	3
	1.2 Uitvoeren van zorg	2	1.4 Zelfmanagement versterken	4
2. Communicator	2.1 Persoonsgerichte communicatie	5		
	2.2 Inzet ICT	6		
3. Samenwerkingspartner	3.1 Professionele relatie	7	3.3 Multidisciplinair samenwerken	9
	3.2 Gezamenlijke besluitvorming	8	3.4 Continuïteit van zorg	10
4. Reflectieve EBP professional	4.1 Onderzoekend vermogen	11	4.4 Professionele reflectie	14
	4.2 Inzet EBP	12	4.5 morele sensitiviteit.	15
	4.3 Deskundigheidsbevordering	13		
5. Gezondheidsbevorderaar	5.1 Preventiegericht analyseren	16		
	5.2 Gezond gedrag bevorderen	17		
6. Organisator	6.1 Verpleegkundig leiderschap	18	6.3 Veiligheid bevorderen	20
	6.2 Coördinatie van zorg	19	6.4 Verpleegkundig ondernemerschap	21
7. Professional en kwaliteitsbevorderaar	7.1 Kwaliteit van zorg leveren	22		
	7.2 Participeren in kwaliteitszorg	23		
	7.3 Professioneel gedrag	24		

Tabel 4 CanMED-rol, Kernbegrip, Leeruitkomst

Via het landelijk vastgestelde competentieprofiel is de afronding van de beoogde leerresultaten op NLQF niveau 6 geborgd. Ook bevat het competentieprofiel een internationale benchmark van de eindkwalificaties (Dublin descriptor) en de hbo-kernkwalificaties die in de opleiding behaald moeten worden.

Het panel heeft de eindkwalificaties van de opleiding op eindniveau gezien en stelt vast dat de beoogde leerresultaten van hbo-v HAN conform het landelijk BN2020 profiel zijn beschreven. Daarmee voldoen de beoogde leerresultaten aan de criteria die vanuit nationaal en internationaal perspectief aan het hbo-bachelorniveau mogen worden gesteld.

Onderzoekend vermogen

Een van de CanMEDSrollen betreft de Reflectieve EBP-professional, waaronder het kernbegrip onderzoekend vermogen is ondergebracht. Voor de definitie van onderzoekend vermogen sluit de opleiding aan bij de definitie van Daan Andriessen, die onderzoekend vermogen onderverdeelt in (1) onderzoekende houding, (2) kennis uit onderzoek van andere toepassen en

(3) zelf onderzoek doen. Het panel vindt deze visie op onderzoek passend voor de praktijk van hbo-verpleegkundigen.

De opleiding werkt samen met het kenniscentrum Duurzame Zorg. Het kenniscentrum staat voor toekomstbestendige kwaliteit en professionaliteit in de zorg. Aan de hand van het concept Positieve gezondheid en Evidence Based Practice werken professionals samen met de cliënt/burger aan toekomstbestendige zorg. Aan het kenniscentrum zijn vier lectoraten verbonden (1) Acute Intensieve Zorg, (2) Eerstelijnszorg, (3) Innovatie in de Care en (4) Organisatie van Zorg en Dienstverlening. Studenten en docenten participeren in de lectoraatsonderzoeken. De verschillende lectoraten zijn betrokken bij de invulling van onder meer minoren en bij een van de afstudeerprojecten (Zorginnovatie in de Praktijk). De verbinding tussen de lectoraten en het onderwijs komt met name tot uitdrukking in de laatste fase van de opleiding. Een klein aantal medewerkers van de lectoraten zijn ook betrokken bij het ontwerpen en uitvoeren van onderwijs. Het panel vindt dat de samenwerking met het kenniscentrum nog verder mag intensiveren, bijvoorbeeld door meer docenten te laten participeren in onderzoek dan nu het geval is. Nu is dat aantal docent/onderzoekers in de ogen van het panel nog beperkt.

Couleur locale

In lijn met de afspraken binnen het LOOV kiest iedere opleiding een eigen inkleuring en profiel. Hbo-v HAN heeft gekozen voor een couleur locale die vooral zichtbaar is in de onderwijsleeromgeving. Hbo-v HAN kiest voor meer stage-uren dan is voorgeschreven en voor een stevige integratie tussen theorie en praktijk. In standaard 2 komt het panel daarop terug. Daarnaast belicht hbo-v HAN in de zelfevaluatie nog een aantal inhoudelijke thema's: ondernemerschap, interprofessioneel werken en zorgtechnologie. Het panel heeft kennisgemaakt met de verschillende inhoudelijke thema's en is vooral enthousiast over de thema's interprofessioneel werken en zorgtechnologie. Daarnaast ziet het panel de structurele en brede invulling van internationalisering als sterk element van hbo-v HAN en vindt dat deze eveneens tot de couleur locale gerekend mag worden.

Het panel ziet dat de opleiding met het oog op de ontwikkelingen in de beroepspraktijk het interprofessioneel werken sterk heeft ontwikkeld, en daarbij een stevige ontwikkeling geeft aan de CanMEDSrol van Samenwerker. In Nijmegen is met steun van ZonMw¹ subsidie het Nijmeegs Interprofessioneel leerlandschap ontstaan, waarin wijkverpleegkundigen van verschillende organisaties samen optrekken met docenten verpleegkunde van hbo-v en mbo-v en met docenten social work. Dat leidt tot professionalisering van het docententeam en daarmee tot nieuwe invalshoeken in het onderwijs. De ervaringen met dergelijke krachtige en toekomstgerichte leer- en ontwikkelcontexten kunnen een stevige impuls geven aan structurele inbedding ervan in het curriculum. Ook in het onderwijsprogramma besteedt de opleiding op verschillende plekken zichtbaar aandacht aan het interprofessioneel werken, ook vinden studenten dat het leren interprofessioneel werken niet in alle onderdelen van het onderwijs even sterkt naar voren komt. (zie verder standaard 2)

Zorgtechnologie is het tweede onderdeel van de couleur locale. In een goed geoutilleerde ruimte (Ixprium Health) kunnen studenten en docenten van verschillende opleidingen ervaring opdoen met het werk van technologie in de zorg. Ook is dit een plaats waar betrokkenen van

¹ Overheidsinstelling die gezondheidsonderzoek financiert en kennisdeling stimuleert in opdracht van het ministerie van VWS en de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek

verschillende opleidingen (waaronder verpleegkunde, social work en IT) samen met onderzoekers verbonden aan het lectoraat Innovatie in de Care vraagstukken op het terrein van zorg, welzijn en technologie onderzoeken. Het panel ziet dat samenwerking in dit centrum aan dit type onderwerp studenten kennis laat maken met zorgtechnologie maar ook bijdraagt aan interprofessioneel samenwerken aan nieuwe vraagstukken. Het panel vindt dat waardevol, omdat het onderwijs daarmee bijdraagt aan actuele ontwikkelingen in de maatschappij en haar studenten daar goed op voorbereidt.

Een ander onderscheidend onderdeel van de couleur locale ziet het panel in de wijze waarop hbo-v HAN omgaat met internationalisering. Het Instituut Verpleegkundige Studies, waar de opleiding deel van uitmaakt, heeft recent een visiedocument geschreven over internationalisering. Het instituut beschrijft de noodzaak om over een oriëntatie, kennis en vaardigheden te beschikken waarmee studenten in internationale contexten in binnen- en buitenland kunnen samenwerken en kunnen reflecteren op internationale vraagstukken.

Het panel heeft veel enthousiasme bij de opleiding gezien voor dit thema. Inmiddels staat dit thema zo'n vijf jaar voluit in de spotlights. Voor hbo-v HAN is het belangrijk dat studenten na het voltooien van de opleiding in staat zijn om kritisch naar zichzelf te kunnen kijken en om zich weten te bewegen in een multiculturele samenleving. Het panel heeft waardering voor de visie op internationalisering, maar ook voor de zorgvuldige wijze waarop deze wordt gehanteerd als richtlijn voor de verschillende projecten die aan internationalisering van studenten moeten bijdragen.

Het panel ziet dat de opleiding er goed in slaagt om deze visie uit te dragen en door te vertalen in het curriculum met opdrachten en activiteiten in verschillende studie jaren (zie verder standaard 2). Hbo-v HAN is daarbij kritisch op de activiteiten die in het kader van internationalisering worden uitgevoerd. Hbo-v HAN meet bijvoorbeeld het effect van de verschillende internationale activiteiten en evalueert de meetresultaten met een daarvoor ontwikkelde tool. De opleiding kiest er verder bewust om geen regionale samenwerking te zoeken met Duitse instellingen over de grens, omdat het vak van verpleegkundige in Duitsland een geheel andere invulling heeft dan die van hbo-verpleegkundige in Nederland. Regionale samenwerking biedt dan ook in de ogen van hbo-v HAN geen meerwaarde voor haar studenten.

Het thema internationalisering wordt ook voor de buitenwereld steeds meer een herkenbaar onderdeel van het profiel van hbo-v HAN. Voor aankomende studenten is dit thema steeds vaker de reden waarom zij kiezen voor een verpleegkunde opleiding bij de HAN.

Hbo-v HAN heeft een strategisch partnerschap met hogescholen en universiteiten als Artevelde hogeschool uit Gent, UMEA in Zweden, Vic in Spanje, NAU in Arizona, en de University of Sydney. Daarnaast maakt hbo-v HAN deel uit van het Europese netwerk COEHRE, waar kennis wordt gedeeld. De actieve inzet van het kenniscentrum daarbij is bemoedigend.

Het panel vindt dat hbo-v HAN op een unieke wijze invulling geeft aan internationalisering en nodigt de opleiding uit om vanuit de ervaring die zij op dit terrein heeft ontwikkeld een voortrekkersrol te vervullen in nationaal (LOOV) en internationaal verband (COHERE).

De opleiding noemt verder nog het thema ondernemerschap als onderdeel van de couleur locale. De opleiding heeft daarvoor gekozen omdat een groeiende groep als zelfstandige in de zorg aan de slag gaat. Verder vindt de opleiding het belangrijk om zowel ondernemerschap als leiderschap bij aankomende verpleegkundigen te ontwikkelen, gelet op de rol die zij in de beroepspraktijk (gaan) vervullen. Het panel vindt ondernemerschap een essentiële competentie voor de BN2020 verpleegkundige nu en in de toekomst en kan vanuit die optiek het thema onderschrijven. Het panel vindt dit thema minder geëxpliciteerd en onderscheidend van karakter en daardoor minder van invloed op de eigen couleur locale dan de andere hierboven genoemde thema's. Al met al heeft het panel er bewondering voor dat de opleiding er in geslaagd is om niet alleen nieuwe passende beoogde leerresultaten in te voeren maar daarnaast ook succesvol blijkt in de invulling van een eigen onderscheidend karakter.

Werkveld betrokken

Hbo-v HAN heeft het werkveld nauw betrokken bij de ontwikkeling van het nieuwe curriculum op basis van het profiel BN2020. Daarbij is een brede samenstelling van werkveldpartners gekozen, waaronder een aantal ziekenhuizen, de GGD, verpleeghuiszorg en wijkzorg. Ook in de verdere doorontwikkeling blijft het werkveld betrokken.

De opleiding heeft er voor gekozen om het leren in de praktijk zoveel mogelijk te integreren in het onderwijs, in verschillende praktijkopdrachten. Samen met de beroepspraktijk is dan ook vastgesteld wat de belangrijkste leerdoelen zijn bij de verschillende beoogde leerresultaten, welk evenwicht er gevonden moet worden tussen vakkennis, vaardigheden, methodische competentie, en sociale, communicatieve en organisatorische competenties. Verder is met elkaar besproken welke werkplekkenmerken van belang zijn om een betekenisvolle leercontext te bieden. Het werkveld is bij de opleiding betrokken via de werkveldadviescommissies, netwerkbijeenkomsten, maar ook in de praktijk van het onderwijs, via stageplekken, leerafdelingen en interprofessionele Sparkcenters (zie verder standaard 2).

Het panel heeft van werkveldvertegenwoordigers gehoord, dat zij enthousiast zijn over hun betrokkenheid bij de ontwikkeling van het nieuwe curriculum. Zo is de casuïstiek is samen met de beroepspraktijk ontwikkeld. Het panel vindt het belangrijk dat werkveld en opleiding samen blijven optrekken om de invulling van de beoogde leerresultaten actueel te laten aansluiten bij de beroepspraktijk maar ook om de beroepspraktijk mee te nemen in de ontwikkelingen die vanuit opleidingen via het BN2020 profiel worden vormgegeven.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoet**.

Het panel stelt vast dat hbo-v HAN er goed in slaagt om een krachtige leeromgeving te creëren die studenten in staat stelt om in vier jaar de beoogde leerresultaten te behalen. Het curriculum kent een gedegen opbouw en heeft een sterke praktijkgerichte insteek. Daarbij maakt de opleiding mooi gebruik van afwisselende werkvormen, passend bij het 4CID-model, waarbij studenten worden gemotiveerd om actief tot leren te komen. Kennis, vaardigheden en reflectie hebben een passende plaats in het curriculum. Sterke punten daarin zijn de aandacht voor Evidence Based Practice, interprofessioneel werken en internationalisering.

Het panel is verder positief over de verschillende routes die de opleiding heeft ontworpen om tegemoet te komen aan de verschillende opleidingsachtergronden van studenten. De ruime keuze aan minoren biedt studenten de mogelijkheid om zich in specifieke onderdelen van het verpleegkundig vak te verdiepen. De opleiding is kritisch op haar eigen functioneren en gericht op verbetering, hetgeen een goede basis is voor de doorontwikkeling van het curriculum. Het docententeam is deskundig en professioneel en is in staat geweest om de sterke groei van het aantal studenten en wijzigingen in het docententeam goed op te vangen. Sterk punt van de opleiding is de onderlinge betrokkenheid: tussen docenten en studenten, van docenten onderling in de verschillende teams en van studenten in de eigen opgerichte bloeiende studievereniging Plexus. Het panel heeft tot slot kennisgemaakt met prachtige voorzieningen in het praktijkhuis en het Ixperium.

Onderbouwing

Opzet programma

De voltijdopleiding van hbo-v HAN kent drie varianten: een regulier programma, een versnelde route voor vwo-gediplomeerden en een verkorte route voor de mbo-v gediplomeerden. De basis daarvan is het reguliere voltijdcurriculum. De meeste studenten die voor de route kiezen, hebben een havo-opleiding afgerond.

Het panel heeft het curriculum leren kennen als een gedegen opgebouwd curriculum. De bouwstenen van het curriculum zijn de onderwijseenheden (OWE's). In de OWE's werken studenten met meerdere rollen en kernbegrippen. In iedere OWE komen meerdere CanMEDSrollen aan bod: in iedere OWE vormen de CanMEDSrollen 'Zorgverlener', 'Reflective EBP Professional' en 'Communicator' de basis, met daarnaast een centrale rol voor één van de andere rollen. Het panel stelt vast dat alle rollen en alle kernbegrippen die studenten moeten ontwikkelen een plaats in het programma hebben gekregen. Daarbij ziet het panel wel dat

sommige rollen meer aandacht krijgen dan andere rollen. Het panel vindt bijvoorbeeld de rol van Gezondheidsbevorderaar relatief beperkt aan bod komt in het binnenschoolse programma komt, maar nauwelijks in het buitenschoolse onderwijs zichtbaar is. Het panel geeft de opleiding de overweging mee om te onderzoeken of deze rol ook in het buitenschoolse programma een plek kan krijgen.

In de loop van het curriculum neemt de complexiteit van de taken die studenten binnen de OWE's uitvoeren toe. De complexiteit wordt bepaald door (1) de zelfstandigheid van de student, (2) de mate van begeleiding door de werkbegeleider, (3) de complexiteit van de zorgvrager, (4) de complexiteit van de zorgverlening en (5) de complexiteit van de context. Het panel herkent de opbouw van het curriculum in complexiteit.

Het reguliere onderwijsprogramma kent een propedeuse, dat zowel oriënterend als selecterend is ingericht. Studenten leren de eerste beginselen van het verpleegkundig vak (en lopen in het eerste jaar al kort stage om kennis te maken met de praktijk. Als studenten 45 EC hebben behaald in het eerste jaar, kunnen zij doorstromen naar het tweede jaar.

In het tweede jaar neemt de complexiteit van de opleiding toe (laagmidden complex). Een belangrijk deel van het programma bestaat uit stage (OWE Waardevolle zorg) en een praktijkproject (Partners in preventie)

Het derde leerjaar bestaat uit stage en een minor. De complexiteit is middencomplex.

In het vierde jaar studeren studenten af met de onderwijseenheden Zorginnovatie in de praktijk (een praktijkonderzoek) en Ondernemerschap (waarin studenten stage lopen en een aantal beroepsproducten opleveren).

In onderstaand schema een overzicht van de onderwijseenheden waaruit het reguliere voltijdprogramma is opgebouwd. De letters BPV staan voor beroepspraktijkvorming.

	Semester 1		Semester 2	
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Jaar 1 Niveau 1	OWE 1 Het verpleegkundig beroep	OWE 2 Kennismaking met de praktijk + BPV	OWE 3 Gezond leven	OWE 4 Moderne ketenzorg + BPV
Jaar 2 Niveau 2a	OWE 5 Waarde(n)volle zorg + BPV	OWE 6 Voorkomen is beter dan genezen	OWE 7 Partners in zorg	OWE 8 Indiceren van zorg
Jaar 3 Niveau 2b	OWE 9 en 10 Samen werken in vakmanschap + BPV		Minor	
Jaar 4 Niveau 3	OWE 11 Zorginnovatie in de praktijk		OWE 12 Ondernemerschap +BPV	

Het panel ziet dat het onderwijsprogramma praktijk-georiënteerd is. In ieder jaar komt de student direct met de praktijk in aanraking. In het eerste jaar via een oriëntatie op de praktijk en een binnenschools praktijkproject. Een voorbeeld van een praktijkproject is het project in OWE 4; Zorg in de keten, waarbij studenten vrijwilligerswerk binnen een of meerdere zorgsettings, praktische opdrachten uitvoeren op de opleiding en daarop reflecteren. In de latere jaren komsten studenten in aanraking met de praktijk via een stage buitenschools in jaar 2, 3 en 4.

Om de beroepspraktijkvorming van studenten te bevorderen werkt de opleiding nauw samen met het werkveld. Er zijn diverse samenwerkingsverbanden onder meer met ziekenhuizen als het Radboud UMC en CWZ; ook is er samenwerking met bijvoorbeeld (thuis)zorginstelling ZZG zorggroep. De opleiding kent 21 leerafdelingen waar opleiding en werkveld samenwerken in de opleiding van studenten en in 'gewone' stageplaatsen.

Het panel vindt de beroepspraktijkvorming mooi vormgegeven en stelt vast dat de opleiding de vereiste omvang van 2300 uren praktijkonderwijs ruim behaald, waarmee wordt voldaan aan de eisen voor de BIG registratie.

Andere leerroutes

Het versnelde vwo programma is een gecomprimeerde versie van het reguliere programma. In het eerstejaar volgen vwo-studenten tevens het blok OWE 5. In het tweede jaar volgen studenten ook al OWE 9 en 10 en beginnen zij met de minor. In jaar 3 studeren studenten af met hetzelfde programma als jaar 4 van de reguliere voltijdroute en ronden zij de minor af.

Het panel heeft met studenten gesproken die de vwo-route doorlopen. De route is pittig en vraagt veel van de inzet van studenten. Er is een relatief groot uitval-percentage. Nadeel van de vwo-route is dat studenten om roostertechnische redenen maar voor één minor kunnen kiezen. Omdat daarmee de keuzemogelijkheden voor minoren beperkt is, kiezen nogal wat vwo-studenten ervoor om alsnog de reguliere route te volgen. Het panel vindt het mooi dat de opleiding een specifieke route voor studenten met een vwo-achtergrond heeft ontwikkeld. Het panel geeft de opleiding de overweging mee te onderzoeken in hoeverre zij aan de bezwaren van de vwo-studenten over de beperkte minorkeuzemogelijkheden tegemoet kan komen.

Studenten die in aanmerking komen voor het verkorte mbo-4 programma krijgen een individuele vrijstelling voor de propedeuse en volgen in het eerste semester twee op hun vooropleiding aangepaste OWE's: een OWE Zorg organiseren en een OWE Preventie. In het tweede semester volgen zij OWE 7 (Partners in de zorg) en OWE 5 (Waarde(n)volle zorg). Jaar 3 en 4 zijn gelijk aan het reguliere voltijdsprogramma. Het panel heeft studenten gesproken over de studeerbaarheid van deze route. Studenten die deze route volgen, zijn tevreden over de aansluiting tussen hun vooropleiding en de hbo-v opleiding.

Het Radboud UMC biedt studenten de mogelijkheid om een zogenaamd plus traject te volgen. In het derde en vierde jaar lopen studenten stage in het academisch ziekenhuis, werken interprofessioneel samen met studenten geneeskunde en volgen een extra programma. Studenten die daarvoor in aanmerking willen komen moeten solliciteren op een stageplaats. Het panel waardeert de mogelijkheid die er bestaat voor studenten om deze route te volgen. De route is populair onder studenten: jaarlijks zijn er meer aanmeldingen dan plaatsen beschikbaar.

Inhoud programma

Kennis en Vaardigheden

Hbo-V HAN heeft de BoKS ontleend aan het landelijk profiel vertaald in aandachtsgebieden en deze in het curriculum ondergebracht, passend bij de thematiek van de verschillende onderwijseenheden. Het gaat om de aandachtsgebieden Verpleegtechnische vaardigheden, Medische kennis, Communicatieve vaardigheden, Ontwikkelregie (zie hieronder), Evidence Based Practice (EBP), Internationalisering en Klinisch redeneren

In de onderwijseenheden zijn deze aandachtsgebieden herkenbaar ondergebracht: In de OWE 3 Gezond leven bijvoorbeeld komen onderwerpen als Verpleegkundig redeneren, Anatomie en Fysiologie en Communicatieve vaardigheden aan bod. In OWE 4 Zorg in de keten komt klinisch redeneren, de inzet van informatie- en communicatietechnologie, professionele reflectie als EBP-professional aan de orde.

Ook de verpleegtechnische vaardigheden zijn herkenbaar in de OWE's ingebed. In OWE1 leren studenten bijvoorbeeld verplaatsingstechnieken, wassen en kleden, bloeddruk meten en het verstrekken van medicatie. In OWE 7 leren studenten een stoma te verzorgen, voedingsadvies te geven, pijnanamnese en intraveneuze infusie bij pomopinfusies aan te brengen.

De studenten, die het panel heeft gesproken, zijn vooral tevreden over de verpleegtechnische vaardigheden die zij leren op de opleiding in het daarvoor opgezette praktijkhuis. Het praktijkhuis is een voorziening waar studenten samen met studenten Medische Hulpverlening hun vaardigheden ontwikkelen. Er vindt veel herhaling plaats, waarbij studenten regelmatig moeten laten zien over de vaardigheden te beschikken. Hierdoor leren studenten zich de vaardigheden goed eigen maken. Het panel is enthousiast over deze wijze van vaardighedenonderwijs omdat dit dicht tegen de werkwijze in de beroepspraktijk aanligt. In de beroepspraktijk moeten verpleegkundigen eveneens de beheersing van hun vaardigheden blijven aantonen om in het Kwaliteitsregister Verpleegkundigen opgenomen te blijven.

Het panel heeft ook signalen gehoord van studenten, die aangeven zich onzeker te voelen over de medische, anatomische en fysiologische kennis waarover zij moeten beschikken in de stages. Deze kennis wordt vooral in aangeboden in de propedeuse en het eerste semester van het tweede jaar en daarmee bekend verondersteld in de latere jaren. Het panel vindt dat de benodigde kennis weliswaar voldoende aan bod komt in het curriculum en geeft de opleiding de overweging mee om te zoeken naar mogelijkheden studenten te ondersteunen in het verdiepen en inzetten van de verworven kennis.

Het panel is enthousiast over het ruime aanbod aan minoren, dat de opleiding biedt. Studenten kunnen meerdere minoren volgen zoals High Care, Oncologie, Internationalisation, Sociale Psychiatrie en Complexe Zorg. De inhoud van de minoren is mede vanuit de lectoraten ontwikkeld. Studenten zijn enthousiast over de keuzes die zij hebben in minoren. De minoren bieden studenten de mogelijkheid om zich binnen het generalistische beroepsprofiel te specialiseren in een werkveld.

Kwaliteit stages

Het panel heeft verder met studenten gesproken over de invulling van stages. Studenten vinden stages leerzaam en belangrijk om zich te kunnen voorbereiden op de beroepspraktijk. Studenten vinden het jammer dat ze niet altijd op de stageplaats van hun voorkeur geplaatst worden. De kwaliteit van stageplaatsen varieert, vooral in begeleiding. Met een aantal instellingen is de samenwerking intensief en de begeleiding hoogwaardig, met andere instellingen is de samenwerking nog in ontwikkeling. Niet altijd worden studenten op de werkplek begeleid door medewerkers op hbo-v niveau. Het panel ziet dat de opleiding zich via het praktijkbureau sterk inspannt om studenten zo goed mogelijk te plaatsen. Het panel erkent dat een goede plaatsing een opgave is, nu het aantal studenten dat jaarlijks instroomt zo snel stijgt. Er zijn specifieke contactdocenten aangesteld die zich vanuit de opleiding inzetten om de kwaliteit van de stageplekken zo goed mogelijk te borgen. De opleiding organiseert regelmatig bijeenkomsten voor werkplekbegeleiders om hen mee te nemen in de ontwikkelingen van het onderwijsprogramma en op de hoogte te brengen van de eisen die de opleiding aan studenten stelt.

Het panel vindt dat de opleiding zich adequaat inspant om de kwaliteit van de leeromgeving te borgen en adviseert te blijven onderzoeken hoe ook in de toekomst met mogelijk minder beschikbare gekwalificeerde werkbegeleiders kwalitatief goede leercontexten in de beroepspraktijk blijven bestaan.

Ontwikkelregie

Een van de aandachtsgebieden draagt de naam Ontwikkelregie. Binnen dit aandachtsgebied heeft hbo-V HAN zowel de reflectievaardigheden als de studieloopbaanbegeleiding ondergebracht. Ontwikkelregie komt in iedere OWE aan bod, passend het niveau en het thema dat in de OWE's centraal staat. Daarbij leren studenten op methodische wijze reflecteren op en werken aan de eigen professionele identiteit en persoonlijke ontwikkeling op grond waarvan de student zijn geschiktheid voor opleiding en beroep kan inschatten. Tegelijkertijd leren studenten op methodische wijze reflecteren op de eigen competentieontwikkeling en de manier van studeren (Opleidingsdocument BN2020).

Het panel vindt het aandachtsgebied Ontwikkelregie mooi vormgegeven. Het panel is enthousiast over de verschillende reflectiemethodes (STARR, cirkel van Korthagen) die de opleiding hanteert en die studenten daadwerkelijk uitnodigt om systematisch te reflecteren op hun professionele en persoonlijke ontwikkeling. Wel vinden studenten in het laatste jaar van hun opleiding de frequentie van reflectie hoog: iedere week is er een terugkomdag voor reflectie. Het panel kan zich dat voorstellen en geeft de opleiding de overweging mee om de inrichting van het afstudeerjaar op dat punt eventueel aan te passen (zie verder standaard 4).

Ook de studieloopbaanbegeleiding (SLB) is zorgvuldig vormgegeven binnen het aandachtsgebied 'Ontwikkelregie'. Iedere student krijgt een eigen studieloopbaanbegeleider (SLB-er) bij de start van de studie en behoudt deze gedurende de gehele studie. Studenten zijn positief over hun begeleiders en de ondersteuning die zij van hen ondervinden.

Interprofessioneel werken

De opleiding biedt op verschillende manieren aandacht aan Interprofessioneel werken. Een van die voorbeelden zijn de zogenaamde Sparkcentres die in wijken zijn georganiseerd, waar studenten uit verschillende opleidingen onder begeleiding van docenten van verschillende

opleidingen werken aan vraagstukken uit de praktijk. Dat kan gaan om projecten gericht op een gezonde leefstijl of om projecten gericht op het tegengaan van eenzaamheid van ouderen. Bovendien worden studenten gestimuleerd om binnen de Sparkcenters ondernemerschap en leiderschap te tonen door initiatieven te ontplooiën.

Studenten zijn in de gesprekken met het panel soms wat kritisch over de opdrachten die zij bij de Sparkcenters moeten uitvoeren. Deze zijn wat algemeen, bijvoorbeeld een kerstmarkt organiseren en meer gericht op persoonlijk kunnen samenwerken. Studenten zouden liever een gezondheidsgerelateerde opdracht willen doen, met meer nadruk op professionele samenwerking. Het panel kan zich daarin vinden.

Daarnaast werken studenten in labs en werkplaatsen samen met andere studenten aan gezamenlijke opdrachten, bijvoorbeeld op het gebied van zorgtechnologie met ICT- studenten. Ander voorbeeld is de samenwerking met studenten Medische Hulpverlening in het praktijkhuis aan vraagstukken op het gebied van High Care.

Verder stimuleert de opleiding studenten om multidisciplinaire activiteiten te ontplooiën door het toekennen van kwaliteitspunten. In jaar 2, 3 en 4 moeten studenten een aantal punten behalen die zij kunnen verdienen door bijvoorbeeld het organiseren van een activiteit, het bijwonen van een symposium of een debat

Hbo-v Han werkt verder buiten de eigen muren o.a. samen met het Radboud UMC aan interprofessioneel samenwerken.

Interprofessioneel werken wordt op verschillende momenten getoetst in het onderwijsprogramma. Het panel vindt het thema interprofessioneel werken stevig ingebed in de opleiding en vindt dat hbo-v HAN op deze wijze een inhoudelijk sterke invulling geeft aan de CanMEDSrol van Samenwerker en het daarbij behorende kernbegrip multidisciplinair werken. Ook ondernemerschap komt door het werken in bijvoorbeeld de Sparkcenters tot zijn recht.

Onderzoekend vermogen

Het panel stelt vast dat de opleiding op verschillende plekken in het onderwijsprogramma aandacht besteedt aan de ontwikkeling van het onderzoekend vermogen. De opleiding wil een kritische houding van studenten bevorderen door vanuit Evidence Based Practice te werken. Dit aandachtsgebied is in alle OWE's zichtbaar door de aandacht die gegeven wordt aan de rol van CanMEDSrol Reflectieve EBP Professional.

Vanaf de eerste OWE in de propedeuse aandacht aan het gebruik van relevante literatuur bij meningsvorming of het onderbouwen van verpleegkundig handelen. Studenten leren in de loop van de opleiding steeds complexere EBP-vaardigheden om hun handelen te onderbouwen met gebruik van kennis van anderen.

Tot slot moeten studenten in staat worden gesteld om zelf praktijkgericht onderzoek te doen. Dat betekent een onderzoeksvraag opstellen en op methodische wijze werken aan een antwoord op de vraag onder meer door het verzamelen van data. Dit komt vooral tot uitdrukking in de afsluitende module Zorginnovatie in de Praktijk (ZidP).

Het panel hoort van studenten dat zij goed worden begeleid en geschoold in een kritische houding, gebruik van elders uitgevoerd onderzoek en eigen onderzoeksvaardigheden. Studenten

leren nieuwsgierig te zijn en onderzoek toe te passen in verschillende onderwijseenheden, onder meer ook bij interprofessioneel werken in OWE 7. Zo wordt bijvoorbeeld een vraag om een kookworkshop te ontwikkelen voor en met kinderen met overgewicht aangegrepen om onderzoek te doen naar voeding en leefstijl in sociale klassen en bij mensen met verschillende culturele achtergrond. Studenten worden vooral gestimuleerd om standpunten en werkwijzen te onderzoeken en te onderbouwen. Het panel is daar enthousiast over en vindt dit een goede invulling van onderzoekend vermogen, waardevol voor de toekomstige beroepspraktijk. Het panel wordt in deze mening bevestigd in het gesprek met werkveldpartners. Werkveldpartners hebben het panel verteld dat zij in toenemende mate kritisch denkende en onderzoekende studenten en afgestudeerden in de praktijk zien fungeren.

Lectoraten zijn vooral betrokken bij ZidP-onderzoek in het afstudeerjaar, maar ook in de minoren en het maken van kennisclips over onderzoeksvaardigheden. De betrokkenheid van de lectoraten bij het onderwijs in de eerste opleidingsjaren groeit.

Het kenniscentrum waar de lectoraten deel van uitmaken, heeft een flexpool van docent-onderzoekers. Hierdoor kan een brede groep van docenten zich al doende scholen in onderzoeksvaardigheden. Daardoor zijn zij beter in staat om studenten bij onderzoek te ondersteunen. Het panel vindt dit een goede werkwijze en ziet deze flexpool graag groeien.

Internationalisering

Het panel heeft met veel waardering kennisgenomen van de invulling die hbo-v HAN geeft aan internationalisering. Alle studenten hebben de mogelijkheid om een culturele/internationale leerervaring op te doen; zowel at home als abroad. De opleiding maakt daarbij een onderscheid tussen internationale en interculturele activiteiten.

In de eerste twee jaar ligt de nadruk op interculturele activiteiten. In het onderwijs komen buitenlandse casussen aan bod, en leggen studenten contacten met migrantenorganisaties in Nijmegen. Tweedejaars studenten nemen jaarlijks deel aan een International Week, waar verschillende culturele en migrantenorganisaties en gastsprekers uit binnen en buitenland aanwezig zijn.

In de laatste twee jaar van de opleiding kunnen studenten stage of onderzoek in het buitenland volgen.

Ook in Sparkcentres is er aandacht voor internationalisering. Studenten leggen bezoeken af aan cliënten en patiënten, die veelal van verschillende culturele afkomst zijn.

In het derde jaar kunnen studenten die niet op uitwisseling kunnen of willen, hun kennis en vaardigheden in internationalisering uitbreiden door het volgen van de minor Global Health of Internationalisation. Onderdeel van deze minor is de deelname aan internationale interprofessionele projecten in Nijmegen.

Het panel is onder de indruk van de manier waarop internationalisering is vormgegeven binnen Verpleegkunde en vindt dat de opleiding daarbij een voorbeeldfunctie kan vervullen voor andere opleidingen.

Vormgeving van het programma

4CID-model als ontwerpprincipe

Het panel heeft veel waardering voor de gedegen wijze waarop de opleiding haar curriculum heeft vormgegeven. De opleiding is bij het ontwerp van het curriculum uitgegaan van het 4CID-model (Vier Componenten Instructie Ontwerp Model). Dit model gaat uit van leren op basis van concrete en reële leertaken. Leertaken zijn contextgebonden opdrachten die sturing geven aan het leren/uitvoeren van een beroepsactiviteit. Daarbij voeren studententaken in hun geheel uit en niet zoals elders en voorheen opgeknipt in deeltaken. De complexiteit groeit van de leertaken naarmate studenten vaardiger worden in het uitvoeren van taken waarbij de begeleiding afneemt. In iedere OWE is conform het 4CID-model een of meerdere leertaken opgenomen. Voorbeelden zijn de leertaak 'een opname doen'. Tijdens deze leertaken krijgen studenten 'just in time' de benodigde kennis aangereikt en worden de benodigde vaardigheden en attitude geoefend.

De opleiding heeft vervolgens een curriculum ontworpen waarin binnenschools onderwijs en praktijk met elkaar verweven zijn. De opleiding gaat uit van leren als sociaal proces en past dat toe bijvoorbeeld in de toepassing van de methodiek 'flipped classroom'. In deze werkwijze bereiden studenten zich met een online kennisclip voor op de lessen en passen tijdens de lessen het geleerde samen met anderen in de praktijk toe. Studenten ondersteunen elkaar daarbij en reflecteren vervolgens op het eigen handelen. Door het toepassen van deze vorm van blended learning wil de opleiding tot 'dieper leren' komen. Het panel vindt deze werkwijze waardevol.

De opleiding ziet de introductie van het 4CID-model als een groeimodel. Studenten worden vanaf de eerste schooldag ingedeeld in verpleegkundige teams. Daarbij biedt de opleiding studenten het eerste semester veel begeleiding in het leren leren. Zo is het afgelopen jaar het aantal contacturen uitgebreid in het eerste jaar. Ook voor docenten is het anders werken: meer coachend dan instruerend. Zoals een van de docenten het omschreef: "we laten studenten bij de start van onderwijseenheden de auto zien, en vervolgens reiken we ze onderdelen aan om zelf de auto te bouwen."

Het panel erkent de waarde van het 4CID-model, en vindt dat de opleiding naar studenten toe daar zorgvuldig mee omgaat, door het als groeimodel te benaderen. Wel ziet het panel dat het 4CID-model nog niet overal tot wasdom is gekomen. Docenten moeten zich nog verder professionaliseren in hun vernieuwde rol en ook het uitgebreide toetsprogramma lijkt niet in overeenstemming met de uitgangspunten van 4CID-model. Het panel geeft de opleiding het advies mee om te evalueren of wat zij beoogt met het 4CID-model ook weet te bereiken en daar vervolgens op door te ontwikkelen.

Werkvormen

Hbo-v HAN maakt gebruik van verschillende werkvormen zoals groepsopdrachten, hoorcolleges, practica al dan niet met simulatie en praktijkcoaching.

Het panel heeft met studenten gesproken over de werkvormen die de opleiding hanteert. Over het algemeen zijn de studenten positief; wel hebben zij erg moeten wennen aan de wijze van leren, vooral in het eerste jaar. Bij theoretische vakken (medische, anatomisch en fysiologische

kennis bijvoorbeeld) is het soms lastig voor studenten om zich zelfstandig zonder uitleg voor te bereiden, zonder dat er een hoor- of werkcollege aan te pas komt. Studenten vinden docenten wel heel benaderbaar, als het gaat om het vragen van uitleg. Ook zien studenten dat de opleiding responsief is voor verbeteringsuggesties. De opleiding organiseert regelmatig studenten lunches om het onderwijs te evalueren. Dat leidt tot bijstellingen en verbeteringen van het onderwijs. Studenten vinden het verder fijn dat zij in het onderwijsprogramma en de daarbij gekozen leeractiviteiten als toekomstige collega's worden benaderd. Deze benadering helpt hen in de voorbereiding op de praktijk.

Het panel heeft veel waardering voor de werkvormen die de opleiding hanteert. De zorgvuldige implementatie, de gelijkwaardige benadering van studenten en de wijze waarop zij in hun leeractiviteiten worden begeleid, verdient complimenten.

Docenten

Het panel heeft kennisgemaakt met een docententeam dat zeer bevlogen met elkaar en met studenten op een knappe manier invulling weet te geven aan de vernieuwing en doorontwikkeling van het onderwijsprogramma. Studenten zijn zeer te spreken over de contacten met docenten: laagdrempelig, en ondersteunend.

De opleiding heeft een docententeam van 85 docenten en 7 directe ondersteuners (circa 56 fte) met een diverse achtergrond en expertise. 82%, van de docenten heeft een masterdiploma (waarvan 25% verplegingswetenschappen) en heeft ervaring en kennis van de verpleegkundige praktijk.

Het team is aan verandering onderhevig, vanwege pensionering van een aantal docenten en vanwege de groei van de opleiding. Nieuwe docenten worden ingewerkt met HAN brede cursussen en door koppeling aan een ervaren docent, die als inwerkcoach dient. Docenten zonder een onderwijsbevoegdheid, volgen aan het einde van hun eerste jaar en cursus Basis Didactische Bekwaamheid. Bijna alle docenten beschikken over een BKE-certificaat of beginnen daar binnenkort mee. De leden van de curriculum-, toets- en examencommissie hebben daarnaast een SKE traject doorlopen.

Het panel vindt op basis van de gesprekken die het met docenten heeft gevoerd, dat Hbo-v Han zorgvuldig aandacht besteedt aan het inwerken van nieuwe docenten. Nieuwe docenten geven aan dat zij zorgvuldig worden voorbereid en niet in het diepe worden gegooid. Docenten die nog helemaal geen didactische achtergrond hebben, krijgen eerst een stoomcursus om zich de eerste beginselen eigen te maken.

Het team is opgesplitst in jaarteam per opleidingsjaar, een team dat verantwoordelijk is voor het praktijkhuis en planningsgroepen die verantwoordelijk zijn voor de onderwijseenheden. De curriculumcommissie draagt de verantwoordelijkheid voor het geheel van het onderwijsprogramma, hierbij gevoed door de verschillende vertegenwoordigers uit jaarteam en planningsgroepen.

Het panel ziet dat de opleiding zo is georganiseerd dat alle aandachtsvelden goed geborgd zijn in het onderwijsprogramma. De curriculumcommissie houdt de regie bij de vernieuwing van het onderwijsprogramma, daarbij gefaciliteerd door het MT op instituutniveau.

Voorzieningen

De opleiding wordt verzorgd vanuit de locatie Kapittelweg 33 in Nijmegen. De locatie heeft een aantal specifieke voorzieningen voor de opleiding Verpleegkunde. In het oog springt het Praktijkhuis met diverse praktijklokalen en oefenstations. Studenten Verpleegkunde werken daar nauw samen met studenten Bachelor Medische Hulpverlening aan hun vaardigheden. De combinatie van de praktijkruimte van deze twee opleidingen, leidt tot fraai uitgevoerde praktijkruimtes. De opleiding denkt aan verdere uitbreiding met skillslabs van de opleidingen Fysiotherapie en Ergotherapie bijvoorbeeld, waardoor een nog rijker aanbod aan opleidingsvoorzieningen ontstaat. Het panel is daar enthousiast over.

Verder deelt de opleiding een iXperium waar studenten van meerdere opleidingen van Gedrag, Gezondheid en Maatschappij met elkaar kennismaken en experimenteren met zorgtechnologie. Ook daar vinden waardevolle activiteiten plaats, vindt het panel.

Studenten maken gebruik van de digitale leeromgeving OnderwijsOnline. De digitale applicatie SkillsOnline helpt studenten bij de voorbereiding van vaardighedenonderwijs. In de digitale applicatie iQualify kunnen studenten oefenen voor de rekentoets. Het panel vindt de online leeromgeving inzichtelijk vormgegeven.

Een 'voorziening' die niet mag ontbreken in dit rapport is de studievereniging Plexus. Plexus is vereniging die door studenten wordt georganiseerd en waar studenten diverse activiteiten kunnen bijwonen als het bezoek aan een snijzaal, een mortuarium of gastcolleges, naast verschillende activiteiten gericht op ontspanning. Het panel heeft diverse enthousiaste verhalen gehoord van studenten over de studievereniging. De opleiding is blij met Plexus en wil graag met de studievereniging onderzoeken hoe synergie in samenwerking is te bereiken. Het panel is daar enthousiast over.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoet**.

Het panel vindt dat hbo-v HAN over een goed ontwikkeld toetssysteem beschikt. Er is een valide variatie aan toetsinstrumenten, die in hun samenhang het geheel aan beoogde leerresultaten afdekken. De beoordeling is adequaat vormgegeven. Positief daarbij is de frequente formele en informele kallibratie die beoordelaars houden om tot een eenduidige en betrouwbare beoordeling te komen. Het panel ziet dat de opleiding in samenwerking met de toetscommissie zich nu richt op het verder uniformeren van de formulieren, wat naar mening van het panel de thans voldoende kwaliteit van de navolgbaarheid verder zal verhogen. Daarbij vraagt het panel aandacht voor de borging van de beoordeling van het praktijkleren, tijdens de opleiding en in het bijzonder in het afstudeerjaar.

Het panel stelt verder vast dat de examen- en toetscommissie in hun rol groeien en hun borgingstaken adequaat vervullen.

Onderbouwing

Toetsbeleid

Hbo-v HAN heeft haar visie op toetsen beschreven in het toetsplan. In de visie van de opleiding is toetsing niet alleen een manier om de voortgang van studenten te meten maar is toetsing ook een leermiddel. De opleiding wil met een mix van summatieve en formatieve toetsing studenten feedback geven over hun leerproces en hun vorderingen daarin.

De opleiding wil de toetsen zoveel mogelijk een integratief karakter geven waarin meerdere Can-MEDS-rollen en kernbegrippen tegelijkertijd gemeten worden.

Om de voortgang van studenten op weg naar het eindniveau goed te kunnen meten, heeft hbo-v HAN de beoogde leerresultaten op vier niveaus beschreven: voor ieder studiejaar één. Het vierde niveau is tevens het eindniveau (zie ook standaard 2).

Op basis van deze visie heeft hbo-v HAN een toetsplan opgesteld vanuit de volgende uitgangspunten:

- Toetsing is gekoppeld aan OWE's;
- In iedere OWE wordt in ieder geval de rol van Zorgverlener integratief getoetst gekoppeld aan een of meer kernbegrippen gekoppeld aan andere rollen om te zien of studenten goed op weg zijn naar hun eindniveau.
- De inhoud van de toetsen en beoordelingscriteria zijn afgeleid van de kernbegrippen op het niveau van de te toetsen OWE;
- Alle kernbegrippen worden op alle niveaus minimaal een keer getoetst;
- Het aantal toetsen per OWE is gekoppeld aan een maximum (drie voor een periode van tien weken; vijf voor een periode van twintig weken);

- De inhoud van OWE's wordt op verschillende manieren getoetst: met kennistoetsen, performance assessments, beroepsproducten, en met beoordelingen van het functioneren in de praktijk en van reflectie.

Het panel vindt het toetsbeleid van de opleiding helder omschreven.

Het geheel overziend stelt het panel vast dat alle beoogde leerresultaten op de verschillende niveaus worden getoetst ook op eindniveau (zie verder standaard 4).

Toetsvormen en -constructie

Het panel stelt vast dat de toetsen op een zorgvuldige wijze worden geconstrueerd. De planningsgroep van docenten die verantwoordelijk is voor de inhoud van de OWE's is tevens belast met het ontwerp en de constructie van toetsen en beoordelingsformulieren. Het ontwerp van een toets of beoordelingsformulier wordt besproken met de toetscommissie. Vervolgens construeert de planningsgroep de toets en/of het beoordelingsformulier.

Het panel ziet dat in lijn met het toetsplan en de daarin vastgelegde werkwijze van toetsconstructie een variatie aan toetsvormen is ontstaan zoals kennistoetsen, beroepsproducten, integrale toetsen onder meer in de vorm van praktijktoetsen, portfolio's en assessments, procesverslagen, reflectieverslagen en kwaliteitsprojecten en afstudeeronderzoeken.

Het panel heeft met studenten gesproken over toetsing. Over het algemeen zijn studenten tevreden over de variatie in toetsvormen en de inhoud van de toetsvormen. Wel geven studenten aan de zogenaamde voortgangstoets zwaar te vinden. De voortgangstoets is een kennistoets waarmee één keer per jaar de parate kennis van de student over het gehele kennisdomein van de opleiding wordt gemeten. De cesuur verschilt per jaar. De cesuur wordt zwaarder naarmate de student verder in het programma is. De opleiding is bezig om met andere opleidingen te onderzoeken of het mogelijk is om tot een nationale voortgangstoets te komen, net als de huidige nationale rekentoets.

Naast de voortgangstoets moeten studenten in het afstudeerjaar ook nog een kennistoets afleggen met een juist/niet juist keuzemogelijkheid. De opleiding vindt zelf deze vorm van toetsing minder goed passen op het afstudeerjaar. Het panel is het daarmee eens en nodigt de opleiding uit om andere vormen te kiezen waarin de parate kennis in ieder geval in het afstudeerjaar wordt getoetst

De opleiding schrijft in haar Zelfevaluatie dat er sprake is van een stevige piekbelasting in de toetsperiodes. Het aantal toetsen en momenten dat studenten worden beoordeeld is hoog; alleen al in de propedeuse gaat het om 26 toets- en/of beoordeelmomenten. Toetscommissie en curriculumcommissie zoeken naar manieren om de toetsdruk te verminderen door digitaal toetsen in te voeren en door het aantal summatieve toetsen terug te brengen door meer formatief te toetsen. Daarnaast onderzoekt de opleiding naar mogelijkheden om kennistoetsen te digitaliseren. Het panel vindt dit een verstandige ontwikkeling.

Beoordeling

De beoordeling vindt plaats aan de hand van beoordelingsformulieren, die allen door de toetscommissie akkoord zijn bevonden. De beoordelingscriteria zijn ontleend aan de indicatoren die per OWE zijn vastgelegd.

De opleiding maakt voor de beoordeling gebruik van eigen examinatoren en externe examinatoren, die door de examencommissie worden benoemd.

Voorafgaand aan de beoordeling van toetsen anders dan kennistoetsing vindt een interne beoordelaarsoverleg over de interpretatie van de beoordelingscriteria. Ook vindt er regelmatig overleg plaats met praktijkbegeleiders en externe examinatoren, waarin de bedoeling van de opdrachten en de beoordelingscriteria worden doorgesproken. Het panel vindt de kallibratie goed vormgegeven.

Het panel stelt wel vast dat de beoordeling van het praktijkleren ook op eindniveau extra borging verdient. De beoordeling komt tot stand doordat eerst de student, vervolgens de werkbegeleider uit de praktijk een beoordelingsformulier wordt ingevuld met plussen en minnen, waarna in het eindgesprek de examinerator een definitieve beoordeling geeft in cijfers. Het panel stelt vast dat deze werkwijze beter geborgd kan worden. Het panel raadt de opleiding aan om deze werkwijze te formaliseren en expliciet vast te leggen, vanwege de importantie van de BPV-beoordeling voor het eindniveau.

In de ontwikkeling van het curriculum is een brede variatie aan beoordelingsformulieren ontstaan. Dat maakt de navolgbaarheid van beoordeling soms lastig. De toetscommissie is een project gestart om het format van de beoordelingsformulieren te stroomlijnen. Het panel vindt de kwaliteit van de beoordelingsformulieren op dit moment voldoende, maar onderschrijft het belang van een meer uniforme werkwijze. Het panel is blij dat de toetscommissie daarin het voortouw heeft genomen.

Borging

Het panel vindt de toetskwaliteit van hbo-v HAN afdoende is geborgd. De toetsbekwaamheid van docenten neemt snel toe: in het studiejaar 2019-2020 moeten alle docenten over een BKE certificaat beschikken, tijdens de visitatie was dit nog 31 procent. Daarnaast is de borging in handen van de examencommissie. De examencommissie heeft een aantal taken gemandateerd aan de toetscommissie.

De examencommissie adviseert het managementteam en de curriculumcommissie gevraagd en ongevraagd op strategisch niveau van toetsen. Jaarlijks stelt de examencommissie een aantal speerpunten vast, zoals digitale toetsing, de BKE/SKE certificering van docenten en voortgangstoets. De toetscommissie houdt zich op een dagelijkse basis bezig met het bewaken van de toetskwaliteit per OWE, het geven van adviezen aan de planningsgroepen bij toetsconstructie en het ontwerp van beoordelingsformulieren.

Het panel heeft kennisgemaakt met een relatief jonge examen- en toetscommissie, met recent aangestelde docenten als commissieleden. Beide commissies zijn gedreven om de kwaliteit van toetsen op een hoog niveau te brengen en te houden en nemen daar ook initiatieven in. Een voorbeeld daarvan is de eerder genoemde herziening van de beoordelingsformulieren. Ook hebben toets- en examencommissie regelmatig contact met de curriculumcommissie over de borging van de toetskwaliteit. Het panel heeft daar waardering voor.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoet**.

Het panel heeft zich een duidelijk beeld gevormd van de manier van afstuderen en van de afstudeerwerken. De afstudeerfase is zo ingericht dat studenten op verschillende momenten hun beoogde leerresultaten moeten aantonen. Het panel vindt het huidige afstudeerjaar stevig belast met verschillende opdrachten. Het panel vindt daarbij de nadruk op de rol van Reflectieve EBP professional hoog in vergelijking met die van andere rollen en geeft de opleiding de aanbeveling de opzet van het afstudeerjaar te evalueren en eventueel bij te stellen. De bestudeerde eindwerken tonen volgens het panel overtuigend aan dat de afgestudeerden van hbo-v HAN over de beoogde leerresultaten beschikken. Werkveldvertegenwoordigers zijn tevreden over het niveau van de afgestudeerden en zien kritische breed opgeleide verpleegkundigen de opleiding verlaten, die goed zijn toegerust om in de beroepspraktijk starten.

Onderbouwing

Afstudeerfase

Bij de invoering van het opleidingsprofiel BN2020 is landelijk afgesproken om studenten te laten afstuderen met twee onderdelen: 'Handelen' en 'Advies'. In beide onderdelen moet volgens landelijke afspraken vooral de praktijk centraal staan.

Hbo-v HAN heeft in navolging van deze afspraken het afstudeerjaar ingericht in twee delen: waarbij het onderdeel 'Handelen' is ondergebracht in de OWE Ondernemerschap (ONS) en 'Advies' een plaats heeft gekregen in de OWE Zorginnovatie in de Praktijk (ZidP). Daarnaast moeten studenten tijdens het afstuderen nog een voortgangstoets en een vaardigheden toets afleggen. Het panel stelt vast dat in het afstudeerjaar alle CanMEDSrollen worden afgetoetst op eindniveau.

In de OWE ONS lopen studenten een half jaar stage bij een instelling en moeten daarin twee beroepsproducten maken: een beroepsproduct Veiligheid in de zorg, over een kwaliteitsverbeterplan specifiek voor de afdeling en een beroepsproduct Ondernemerschap, waarin zij een business-verbeterplan gaan maken. Beide beroepsproducten zijn onderzoeksgericht en in beide beroepsproducten is een reflectie opgenomen.

Daarnaast vindt er een praktijkbeoordeling plaats van het functioneren van de student aan de hand van het door de student opgesteld BPV-plan. Daarin beschrijft de student de doelen die behoren bij de verschillende CanMEDSrollen. De beoordeling vindt plaats in samenspraak tussen student, praktijkbegeleider en een examinator (zie verder standaard 3).

In de OW ZidP doen studenten nogmaals een praktijkgericht onderzoek. Studenten werken in duo's aan opdrachten die betrekking hebben op kwaliteitsverbetering. Bij ZidP zijn de opdrachten afdelingoverstijgend en gebonden aan een instituut en hebben veelal betrekking op patiëntgroepen. Deze opdrachten verschillen van die bij het onderdeel ONS, omdat daar de onderzoeken veelal binnen één afdelingen worden uitgevoerd. ZidP-opdrachten zijn afkomstig van zorginstellingen of van de lectoraten. Studenten schrijven in duo's een projectplan en een projectverslag. Studenten moeten daarnaast nog een individueel te beoordelen projectpresentatie houden, individueel een kennistoets afleggen en tot slot individueel een procesverslag opleveren, waarin studenten een reflectie op het project, de samenwerking, de feedback en de eigen leerdoelen beschrijven.

Het panel vindt het afstudeerjaar zwaar belast, met zowel de OWE ONS als de OWE ZidP en de verschillende toetsen die studenten naast de beroepsproducten en het onderzoeksverslag moeten afronden. Studenten geven dat ook aan in het gesprek dat zij met het panel hebben gevoerd.

Het panel stelt daarbij vast dat studenten de rol van Reflectieve EBP professional op meerdere plekken moet aantonen, doordat zij drie keer een onderzoek moeten uitvoeren: twee keer bij ONS en dan nog een keer bij ZidP. Hiermee komt een sterke nadruk te liggen op deze rol en lijken de andere CanMEDS rollen minder substantieel aan bod te komen. Het panel vindt daarom dat de wijze van afstuderen meer recht kan doen aan de beoogde balans tussen alle CanMEDS rollen zoals opleidingsprofiel BN2020 beoogt.

Producten van afgestudeerden en functioneren afgestudeerden

Het panel heeft vijftien afstudeerdossiers bestudeerd met de beroepsproducten van ONS en de projectplannen, de projectverslagen, de projectpresentaties en de procesverslagen die bij ZidP behoren. Daarbij stelt het panel vast dat daarmee overtuigend is vastgesteld dat afgestudeerden over het beoogde eindniveau beschikken.

Wel ziet het panel dat de uitwerking van een aantal beroepsproducten, met name bij ONS, inhoudelijk te weinig onderscheidend is. Zo heeft het panel bij de beroepsproducten Kwaliteit in de zorg en Ondernemerschap een grote overlap geconstateerd. Ook heeft het panel reflecties van studenten bij de twee beroepsproducten gezien die inhoudelijk moeilijk van elkaar te onderscheiden waren.

Het panel denkt dat een minder volle inrichting van het afstudeerjaar en een minder zware nadruk op de rol van Reflectieve EBP professional kan bijdragen aan meer diversiteit in de afstudeerdossiers.

Waardering werkveld

Het panel heeft met werkveldvertegenwoordigers gesproken over de kwaliteit van de afgestudeerden en de studenten die stage bij hen lopen. Het werkveld is tevreden over het niveau van de afgestudeerde HAN-verpleegkundigen. Ook het niveau van de stagelopende studenten wordt gewaardeerd. Hun brede kennis en hun kritische en nieuwsgierige houding in combinatie met vaardigheden op gebied van klinisch redeneren en EBP maakt hen waardevolle collega's voor de toekomst.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	voldoet

Het panel heeft de bachelor Opleiding tot Verpleegkundige leren kennen als een ambitieuze opleiding, die in vier jaar geslaagd is om het nieuwe opleidingsprofiel gedegen te implementeren en vanuit deze basis nu de doorontwikkeling ter hand kan nemen. Het panel heeft veel waardering voor het enthousiasme en de deskundigheid van docenten, management en andere betrokkenen bij de opleiding, zoals de werkveldpartners en de lectoren en de wijze waarop alle partijen op een betrokken wijze samenwerken aan een goede opleiding voor studenten

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bachelor Opleiding tot Verpleegkundige aan de HAN University of Applied Sciences als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Algemeen

- Draag meer trots uit over de opleiding en de speerpunten zoals internationalisering, interprofessioneel werken en zorgtechnologie;
- Houd de regie over de doorontwikkeling van het curriculum en zorg dat de speerpunten daarin een goede plek blijven behouden.
- Overweeg om een leidende rol in te nemen in het debat over internationalisering in landelijk en internationaal verband

Standaard 2

- Overweeg om de rol van Gezondheidsbevorderaar ook in het buitenschoolse onderwijs te expliciteren;
- Evalueer de inhoud en belasting van de vwo-route en kijk of het mogelijk is om de vwo-studenten in de vwo-route meer keuze te bieden in de minoren;
- Zoek naar mogelijkheden om studenten te ondersteunen in het verdiepen en inzetten van de verworven kennis (bijvoorbeeld op gebied van anatomie, fysiologie en medische kennis);
- Blijf onderzoeken hoe ook in de toekomst met mogelijk minder beschikbare gekwalificeerde werkbegeleiders kwalitatief goede leercontexten in de beroepspraktijk kunnen blijven bestaan;
- Evalueer de werking van het 4CID-model en stel bij als nodig.

Standaard 3

- Neem het toetsprogramma nog eens onder de loep en kijk of er toetsreductie bereikt kan worden door een aantal summatieve toetsen meer integraal in te richten en meer formatief te toetsen;
- Borg de beoordeling van het praktijkleren van de BPV ook op eindniveau;

Standaard 4

- Heroverweeg de inrichting van het afstudeerjaar en de verdeling van de toetsing van alle zeven CanMEDSrollen in dit jaar.

Bijlagen

Bijlage 1 Bezoekprogramma

Dag 1: 30 oktober

Dag 2: 31 oktober

Nr.	Tijdstip	Onderwerp	Werkvorm	Deelnemers
		<i>referentie NVAO-standaard)</i>		Functie/rol (aantal)
1	12.00 - 12.10 uur (10 minuten)	Ontvangst van het panel door directie	Welkomstwoord	Mt (3) Docenten (2) Student-lid OC (1)
2	12.15 - 13.00 uur (45 minuten)	Lunch met studenten (NVAO-standaard 1, 2, 3, 4)	Lunch en vraaggesprek met de deelnemers	Studenten (8)
3	13.10 - 14.10 uur (60 minuten)	The look & feel van de opleiding HBOV (vt) (NVAO-standaard 2, 3, 4)	<ul style="list-style-type: none"> Rondleiding & pitches (zie separaat draaiboek) [Opties:] - Praktijkhuis, vaardigheid (s2) - PRC OWE ntb (s2) - ZidP posterpresentatie (s4) - ONS kennisclip (s2, s3, s4) <ul style="list-style-type: none"> Doorlopend: vraaggesprek met de deelnemers 	MT Medew. Praktijkhuis PG-lid ZidP studenten & pg ZidP PG-lid ONS
4	14.20 - 15.30 uur (70 minuten)	Documentstudie door het panel		
5	15.40 - 16.40 uur (60 minuten)	Het gerealiseerde eindniveau van onze alumni (NVAO-standaard 2, 4)	<ul style="list-style-type: none"> Pitch door een alumnus en zijn/haar werkbegeleider (5 min.) Vraaggesprek met de deelnemers 	Alumnus (3) Werkbegeleider (3) PG lid ZIDP en ONS Lector(en)
6	16.50 - 17.00 uur (10 minuten)	Afstemmingsoverleg panel – werkgroep accreditatie	Kort overleg ter afstemming en evt. aanpassing aan het draaiboek en de gepresenteerde documenten	Wergroep accreditatie
7	17.00 - 17.05 uur (5 minuten)	Afsluiting 1e visitatiedag	Dankwoord aan het panel	Managementteam

Nr.	Tijdstip	Onderwerp	Werkvorm	Deelnemers
		<i>referentie NVAO-standaard)</i>		Functie/rol (aantal)
1	08.30 - 08.40 uur (10 minuten)	Ontvangst van het panel	Welkomstwoord door de directie en voorzitter CC	Managementteam Voorzitter CC
2	08.45 - 09.30 uur (45 minuten)	Hier staat de opleiding HBO-V (vt) HAN voor (NVAO-standaard 1)	<ul style="list-style-type: none"> • Presentatie van het profiel van de opleiding en de daarin gemaakte keuzes (10 min.) • Vraaggesprek met de deelnemers 	Managementteam Voorzitter CC Student lid OC Lid BVC/ WAC
3	09.40 - 10.20 uur (40 minuten)	Gesprek met docenten Concept thema 'Het werken aan de kwaliteit van de opleiding vanuit de jaarteam'	Vraaggesprek met de deelnemers	8 docenten (2 per jaarteam)
4	10.20 - 10.30 uur (10 minuten)	Verplaatsing naar andere ruimte		
5	10.30 - 12.00 uur (90 minuten)	De kwaliteit van de onderwijsleeromgeving en de toetsing	<ul style="list-style-type: none"> • Inzicht gevende werkvorm met de focus op: - interprofessioneel handelen - zorgtechnologie (iXperium Health) - internationalisering - integratie theorie, praktijk en onderzoek • Vraaggesprek met de deelnemers 	Docent Coördinator Lector(en) Student Werkveld
6	12.10 - 13.00 uur (50 minuten)	Lunchpauze / intern overleg		
7	13.10 - 13.55 uur (45 minuten)	Borging (deel 1): Kwaliteit van de examinering (NVAO-standaard 3, 4)	Vraaggesprek met de deelnemers	Voorzitter Toetscie Voorzitter Excie Examinatoren
8	14.05 - 14.50 uur (45 minuten)	Borging (deel 2) - Kwaliteit van samenspraak met studenten en werkveld - Samenhang curriculum - Interne kwaliteitszorg (NVAO-standaard 1, 2, 3, 4)	Vraaggesprek met de deelnemers	Voorzitter KWZ-cie Voorzitter en lid OC Leden BVC/WAC Voorzitter CC
9	15.00 - 15.30 uur (30 minuten)	Extra gesprekken (optioneel)	Vraaggesprek met de deelnemers	Ntb
10	15.30 - 16.30 uur (60 minuten)	Beoordelingsberaad	Intern beraad door het panel	
11	16.40 - 17.00 uur (20 minuten)	Terugkoppeling van de opleidingsbeoordeling	Plenaire presentatie van de opleidingsbeoordeling door het panel	Managementteam Genodigden

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

- ZER
- Studentenhoofdstuk
- Opleidingsdocument, bijgewerkt tot en met 2019
- Opleidingstatuut 18-19 en 19-20
- Beroepsprofiel BN2020
- Overzicht competenties medewerkers
- Factsheet hbo-monitor
- Kernbegrippen uitgewerkt in indicatoren
- Leeswijzer afstudeerdossiers
- Handleiding afstuderen ONS
- Handleiding afstuderen ZidP
- Ontwikkelregie d.d. 30 juni 2019
- Kerndocument verdeling casussen over curriculum
- Kerndocument vaardigheden curriculum
- Projectvoorstel herziening beoordelingsformulieren
- Samen hbo-verpleegkunde activiteiten plannen
- Toetsplan hbo-v
- Jaarverslag examencommissie 17-18
- Visiedocument internationalisering
- Kerndocument Toetsmatrix voltijd actueel
- Vijftien afstudeerdossiers uit laatste twee jaar.